

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ved lov nr. 369 af 18. maj 1994 ændredes visse bestemmelser i straffeloven og retsplejeloven med den hensigt at gøre domstolenes sagsbehandling hurtigere og lettere, herunder reducere berammelsestiderne. Lovforslaget, der lå til grund for disse ændringer, var L 231, folketingsåret 1993-94 (Folketingets forhandlinger side 8545, 9352, 10401, 10884, till. A 8021, till. B 1185 og till. C 1005).

Et af elementerne i lovændringen var en udvidelse af adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i straffesager, således at domme op til 30 dages fængsel kunne afsiges, selv om tiltalte udeblev fra retsmødet.

Problemet med tiltalte, der udebliver fra retsmøderne, er, at dommeren, anklageren, forsvareren, vidnerne og domsmændene har sat tid af til retsmødet, som så må aflyses. Samtidig skal alle involverede finde en ny dato, hvor alle kan deltage, hvilket får indflydelse på alle andre sager.

Tiden, der skulle have været brugt til retsmødet, er spildt, og det er stort set ikke muligt for de involverede at bruge tiden på andet.

Disse retsmøder, som alligevel ikke bliver til noget, er med til at forlænge ventetiderne ved domstolene, ventetider, der i forvejen er alt for lange.

Skiftende regeringer har gjort mange forsøg på at nedbringe ventetiderne ved domstolene, men uden det store held. Der er bevilget masser af ekstra millioner, der er ansat flere dommere, der er indført rejse-dommerordninger og andre opstramninger, men det har kun haft svag effekt.

Når tiltalte kender tid og sted for retsmødet, er det hans/hendes eget problem, hvis han/hun ikke ønsker at give fremmøde. Det er ikke rimeligt, at hele retsvæsenet skal finde sig i den mangel på respekt for domstolene, der ligger i, at tiltalte ikke møder op.

I januar 1996 oplyste justitsministeren i et svar til Retsudvalget, jf. alm. del bilag 395, folketingsåret 1995-96, at han ville lade Rigsadvokaten se på ordningen i endnu et år, før der kunne blive tale om justeringer.

Nu har ordningen fungeret i to et halvt år, og Rigsadvokaten har den 15. april 1997 udtalt, at der er be-

hov for en udvidelse af ordningen, hvis den skal have den ønskede effekt.

Rigsadvokaten foreslår på linje med Fremskridtspartiets udtalelser under behandlingen af L 231, at ordningen udvides til at gælde sager, hvor der er tale om ubetinget frihedsstraf i op til 3 måneder.

Forslagsstillerne er helt enige med Rigsadvokaten og mener, at Folketinget hurtigst muligt skal bakke op om Rigsadvokatens forslag.

Desuden er det forslagsstillerens opfattelse, at yderligere ændringer af betingelserne for at kunne afsige udeblivelsesdomme vil være hensigtsmæssige.

De foreslåede ændringer og deres retssikkerhedsmæssige betydning for tiltalte skal ses i sammenhæng med tiltaltes adgang til at få genoptaget en straffesag, der er afgjort ved udeblivelsesdom. Denne adgang er fastsat i retsplejelovens § 987 og indebærer, at tiltalte kan begære straffesagen genoptaget, hvis han godtgør at have haft lovligt forfald, eller at stævningen ikke er kommet til hans kundskab. Denne adgang til genoptagelse ønsker Fremskridtspartiet ikke ændret.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ad 1

Den gældende ordning med mulighed for idømmelse af op til 30 dages fængsel, selv om tiltalte ikke er til stede, har kun sjældent været anvendt, idet sager, hvor tiltalte ifølge flere politimestres og retspræsidentens udtalelser til pressen som regel alligevel giver fremmøde, hovedsageligt er færdselsager.

Hvis ordningen skal have effekt, skal den efter Fremskridtspartiets mening udvides til at gælde domme op til 3 måneders fængsel. Det vil sammen med de øvrige foreslåede ændringer forbedre mulighederne for, at også andre områder end færdselslovetrædelser kan komme på tale.

Ad 2

Efter retsplejelovens § 934, stk. 1, kan retten i straffesager, der ikke kan føre til fængsel, hvis tiltalte udebliver uden oplyst lovligt forfald, og hvis der konkret ikke er tale om højere straf end bøde, afsige udeblivelsesdom. Her anses tiltaltes udeblivelse for en til-